Rahwa Sõna

Ilmub 6 korda nädalas.

Üksiknumbri hind 6 senti

Telefonid: [illegible]
Tarwitamata käsikirjad hoitakse alal ainult autori soowil. Aadressi muutmine 10 senti. Kirjade aadress: „Rahwa Sõna“, Tallinn.

Nr. 58 (4203) — Tallinnas, laupäewal, 14. märtsil, 1931. a. — V aastakäik

Lennukid ei pääse Kihnu.

Pöörasid tormi pärast Pärnu tagasi.

Meeleheit kadunud kalurite pärast saarel.

Läti lennuki tagajärjeta otsimisretk.

Pärnu, 13. märtsil. Sõjawäelennukid, mis Tallinnast startisid, et kadunud Kihnu hülgeküttе ja kalureid otsima minna, jaabusid siia kell 1/4 p. l. Lennukeid oodati juba warem, kuid tugewa tuisu ja tormi tõttu tekkis hilinemine. Lennukid, et mitte tuisus sihti kaotada, olid sunnitud sõitma mööda randteeliini, millepärast teekond ka pikemale wenis. Ka maandumine tekitas lumetormi tõttu raskusi. Wiimaks läks masinatel korda supelmaja juures jääle laskuda.

Hiljem asusid lennukid merele luureretkele kadunud kalureid otsima. Suun wõeti Kihnu saare poole, kus maandumine ette oli nähtud. Lumetorm oli aga niiwõrd tugew, et sõit wõimatuks ja liiga riskantseks osutus. Poolelt teelt pöörasid lennukid Pärnu tagasi.

Täna ootasid lendurid ilmastikuolude paranemist. Torm aga möllab edasi, ja näib, et lennukitel täna wõimata luureretkele startida.

Kihnu, 13. märtsil. Meeleheit kadunud kalurite pärast suureneb ikka rohkem. Kuna teada oli, et lennukid teel, oodati neid pikisilmi. Seda suurem oli pettumus, kui lennukid tulemata jäid.

Ilm on Kihnus ja ümbruskonnas üsna waikne, nii et see lennukitele otsimisretkel takistusi ei wõiks teha.

Eile tegi üks Läti sõjawäelennuk Kihnu kohal paar tiiru, mille järele Riia poole tagasi lendas.

Riia, 13. märtsil. Sõjaministeeriumi korraldusel lendas eile Liibawist wälja üks Läti merelennuk, et otsida Riia lahes kadunud Eesti kalureid. Leidmise korral peab lennuk kaluritele toiduaineid alla wiskama.

Tikuwabriku töölised wõitsid.

Rahuldati nõudmine pea täiel määral.

Endiste J. Trummi tikuwabriku tööliste nõudmise asjas, mis arutusel oli rahukohtuniku juures läinud nädala lõpul, kuulutati otsus eile kell 2 päewal. Otsuse kuulutamise ajaks oli saali kogunenud hulk töölisi.

Üldisest asjast oli ainuke erand töölise Sontagi asi, kellele olewat pakutud tööd 26. jaanuaril, kui tehas alustas tööd, millest ta aga ise loobunud. Sontagi kasuks mõisteti wälja palk aja eest kuni 26. jaanuarini ühes kõikide lisatasudega, lükati tagasi aga nõudmine kahe nädala palga pärast ette. Kõigile teistele, üldse 17 töölisele mõisteti wälja palk wabriku seisu aja eest kõikide lisatasudega ja ka kahe nädala palk ette. Keskmiselt tuleb igale töölisele 49—55 krooni palka, 22—24 krooni kahenädala palk ette ja 5—10 krooni kohtukulusid wabriku poolt pakutud paarikümnekroonise tasu asemel. Paar meestöölist saawad kogusummas kumbki 120—130 krooni.

Peale kohtuotsuse kuulutamist on kõigil rõõmus nägu ees. Kurdawad ainult, et ega see weel käes ei ole. Wabrik kaebab tingimata edasi juba jonni pärast. Rahukohtunik lubas aga eeltäitmise, nii et tööliste mure on asjata.

Olgu tähendatud, et selles asjas „R. Sõna“ asus juba jaanuaris samal seisukohal.

Tööliste wolinikuna esines wann. adw. abi Elmar Sonin.

Eesti-Läti piirikomisjoni tööst.

56 äralõiget kinnitatud.

Mõne lehe alusеta kõmu.

11. märtsil astus Tallinnas kokku Eesti-Läti piirikomisjon, Eesti-Läti 1920. ja 1927. aasta konwentsioonides ettenähtud küsimuste otsustamiseks.

Komisjon waatas läbi üldse 56 riigipiiridega poolitatud kinniswara äralõigete plaani ja kinnitas need üksmeelselt.

Suure rahuldusega tuleb konstateerida, et päewakorras olewate küsimuste läbiwaatamisel ja otsustamisel walitses täielik üksmeel.

Täna lõpetab komisjon oma töö piiriga poolitatud kinniswarade wiide wormaalsuste suhtes, ja wõib märkida, et sellega komisjoni peale pandud ülesanded on edukalt täidetud.

Mõnedes ajalehtedes ilmunud teated, nagu oleks komisjoni töös tekkinud arusaamatusi, on täiesti alusеta.

Gandhi läheb soola walmistama.

Bombay, 12. märtsil. Teatatakse, et Gandhil on kawatsus minna 14. märtsil Dandiesse (India ookeani rannal) soola walmistama.

Worowski tapja surnud.

Bern, 12. märtsil. Meknesis (Prantsuse Marokkos) suri helweetslane Henry Conradi, kes Lausanne'i konwerentsi ajal tappis Nõukogude Wene delegaadi Worowski, kättemaksuks selle eest, et Conradi perekonda Leningradis enamlaste poolt oli piinatud. Henry Conradi mõisteti Helweetsia wannutatud meeste kohtu poolt õigeks ja läks hiljem Prantsuse wõõrastelegioni Afrikasse teenima, kus ta nüüd kohutüüfusse suri.

Oodatakse rikkalikku wiljasaaki.

Washington, 12. märtsil. Uus põllutööminister Stone arwab, et tänawune wiljasaak Ühendriikides saab 275 miljonit busselit, mis on umbes sama suur, nagu möödunud aastal.

Wene saab Saksamaalt krediiti.

Berliin, 12. märtsil. „Vossische Zeitungi“ teatel peetakse läbirääkimisi uute Wene tellimiste asjus kiirendatud tempos. Pangad olewat seletanud, et nemad on walmis Nõukogude wekslelid diskonteerima. Loodetakse, et Wene tellimiste tõttu wõidakse Saksa tööstuses rohkem kui 200.000 uut töölist teenistusse wõtta.

Poola saatkonda sissemurdjad wangi.

Moskwa kohtu otsus.

Warsawi, 12. märtsil. Nagu Poola telegraafiagentuur Moskwast teatab, kuulutati seal kohtuotsus kahe isiku kohta, kes 17. weebruaril Poola saatkonnamajja olid sisse murdnud. Kaebealune Kowaltschuk tunnistas end süüdi ja seletas, et teda on warem juba kolm korda warguse pärast karistatud. Teine kaebealune Mihailowski, keda süüdistati telegrammiwõltsimises, salgas oma süüdi. Kohus mõistis mõlemad kaheks aastaks wangi. Pärast wangistuse ärakandmist saadetakse mõlemad Wenemaa kaugematesse kohtadesse wiieks aastaks sunniasumisele.

Saksamaal tulumaks kõrgemaks.

Sotsialistide ettepanek wastu wõetud.

Berliin, 12. märtsil. Riigipäewa maksukomisjon wõttis täna sotsiaaldemokraatide ja kommunistide häältega wastu ettepaneku, millega tõstetakse lisatulumaksu tuludelt, mis ületawad 20.000 marka aastas, 5 protsendilt 10 protsendile. Samuti tõstetakse aktsiaseltside direktorite tantjeemimaksu 10 protsendilt 20 protsendile. Katoliiklik tsentrum ja Baieri rahwaerakond jätsid oma hääled andmata. Arwatakse, et see maksukõrgendus on sotsialistide poolt nõutaw wastutasu kaitseministeeriumi ja soomusristleja krediitide lubamise eest. Igatahes on selle ettepaneku arutusel riigipäewal oodata ägedaid waidlusi.

Lumetormid Saksamaal.

Berliin, 12. märtsil. Ka täna möllasid lumetormid Saksamaal weel edasi, tekitades suuri takistusi liikumises. Berliinis kasutati kümned tuhanded töötud lund rookima. Kardetakse, et kui need lumehulgad sulama hakawad, siis on oodata Saksamaal suuri uputusi.

Kahekordne roim diplomaatilisel ballil.

San Domingos, Hispaania konsulaadis korraldatud diplomaatilisel ballil suri saatkonna sekretär ühe kõrgema kohtuametniku ja Tshehhoslowakkia konsuli.

U. Köstner kõneleb

esmaspäewal, 16. stv. kell 8 õht. Tallinnas börsi wäikses saalis, Pikk tän. 17, kuldwaluuta standardist. Sissepääs waba.

Kõnekoosolekule järgneb Eesti majanduseteadlaste seltsi peakoosolek.

Üleskutse arstidele.

Eesti Jalgratturite ühing kutsub üles neid kõiki Tallinnas praktiseeriwaid arste, kes on nõus E. J. Ü. liikmetele riigiteenijate arstiabi tasunormide kohaselt (R. T. nr. 113 — 1925. a. ja nr. 30 — 1927. a.) arstiabi andma, teatama oma kirjalik nõusolek ühes eriala, wastuwõtmise aja ja koha märkimisega aadressil: Eesti Jalgratturite Ühingu Juhatus Tallinn, pk. 367.

Eesti Jalgratturite Ühingu Juhatus.

ESIETENDUSKINO Modern
Suur Tartu mnt. 4.

19. märtsist suurepäraline kahekordne eeskawa! Kaks laulu-, heli-löökf. korraga. Weetlew Colleen Moore ja daamide lemmik Neil Hamilton näitawad teile, kuidas lõbutsewad ja armastawad Ameerika noored, haruldaselt lawastatud filmis

Wooruslik patustaja

Romaan New-Jorgi noorurite elust

Kui ärkab kirg.

Haaraw dr. kuulsa Hispaania kirjan. BLASKO IBANEZ'i romaani „Bodega“ järele. Film pa'awast armastusest ja kirest. Wõluwad Hispaania laulud ja kirglised tantsud kastagnettide saatel. Seansside algus äripäewadel kell 5, 7.40 ja 10.15.

Kino „FORUM“ Narwa m. 13. telef. 304—67.

10. märtsist maailmakuulus tenor Jan Kiepura ja iludus Brigitte Helm laulu-, kõne- ja helifilmis

„Neapol, armastuse ja laulude linn“.

2. Heligrotesk.

Algus kell 5.

Kinoteater „ENDLA“

Esietendus: Maailma sensatsioon! Kauaoodatud kõmuline suurfilm ERICH M. REMARQUE romaani järele

Läänerindel olukord muutuseta...

Helikurbmäng 15 waatuses. Peaosades: Katczinsky — LOUIS WOLHEIM, Paul Bäumer — LEWIS AYRES, Himmelstoss — JOHN WRAY. „Universal Pict. Corp. New-York — wäljaanne. LEWIS MILESTONE lawastus.

Et hoiduda tungist ja wõimaldada filmi segamatut waatamist, sissepääs ainult seansside wiisi, selleks palume paasmetega aegsasti warustada eelmüügilt enk iga eelmise seansi ajal. — Paasmed on makswad ainult üheks, kindlaks määratud seansiks. Seansside algus pühapäewal täpselt kell: 3.00, 5.15, 7.30 ja 9.45. Äripäewadel kell 5.00, 7.15 ja 9.30. Kassa awatud pühap. kell 12; äripäewadel kell 4. Igasugused soodustused makswuseta.

Kinoteater „D I A N A“, Kopli tän. nr. 2.

Suurim maailma sensatsioon! Kinokunsti hiiglasaawutus!

„TEE MINEWIKKU“

Põnewaim, meelihaarawaim armastuse ja kire suurfilm 14 jaos. See löökteos, oma sisu- ja lawastusega on niiwõrd haaraw, et inimene unustab isegi, et ta seda näeb ainult ekraanil. Peaosades: „Wolga laewniku“ kangel. William Boyd, Jetta Gondal, Joseph Schildkraut ja Weera Reynolds.

II) Miss Estonia kroonimine 1931. a. III) Prof. P. Põllu matus. IV) Tartumaa Malewa suwilaagrid.

Kinoteater „Kungla“ W. Pärnu m. 31

Otto Gebühr, Claire Rommer, Erna Morena ja Heinz Klokow, kogu maailmas kõmusünnitanud suurfilmis

„Saksa laewastiku hukkumine“

Film, mis-sugune wäärib tõsist tähelepanu. Grandioosne draama möödunud maailmasõja päewist 12 jaos. Tõeline ajalooline dokument, imestust wääriwad üleswõtted suurist merelahingust Saksa ja Inglise laewastiku osawõttel.

„Naisdetektiiw Lou“ (Nelu Hawannast) Kriminaalromaan 8 jaos. Peaosades Lola Lane ja Paul Page.

Eesti saadustele laiem turg.

Nisukaitse ei tohi sündida tarwitaja arwel.

Tööerakonna seisukoht.

Eesti-Leedu [illegible] kaubalepingu ratifitseerimise meie riigivolikogus [illegible] tulewal [illegible] 12. märtsi koosolekul [illegible] A. Tõnisson [illegible] kõnega [illegible].

Teraviljakaitse küsimus — ütles A. Tõnisson — on üks suuremaid probleeme mitte üksi Eestis, waid [illegible]. On arusaadaw, et [illegible] ja [illegible] jun [illegible] nagu need [illegible] teraviljakaitse [illegible]. Kuid praegu on olukord kujunenud [illegible], et [illegible] jälle [illegible], et [illegible] ei ole [illegible] ratifitseerimisega, waid on [illegible] lahendamine Leedu[illegible].

Probleem seisab nimelt selles, et on tarwis Eesti [illegible] Leeduga kokkuräägitud kaubalepingu ratifitseerida. Meie tööstus on selleks huvitatud, et Leedus turgu saada. Leedul [illegible] meile praegu wastu tulla on see, et ta Eestis oma põllumajanduse saadustele [illegible] turgu saaks. Tal on teatud [illegible] ja neile tahab ta Eesti turgu saada. Teiselt on raske Leeduga kaubalepingut [illegible]. Aga selle kaubalepingu [illegible] toob meie tööstusele teatud turu, edaspidi ewtl [illegible] meie tööstus- ja põllumajanduse [illegible].

Kuid on aga lugu nii, et Leedule on lubatud 20% tolli alandust nisu pealt. Sel puhul ütlewad aga põllumehed, et kui anname 20% tollialandust nisu pealt Leedule, siis sellega laob meie omamaa nisukaitse. Meie oleme [illegible] selleks, et nisu ära müüa niisuguse hinnaga, mis meie nisutootmise kulud katab. [illegible] ei leida waljapääsu tee.

Missuguseid wõiks aga need [illegible] teed? Wenno näitus [illegible] tõsta teratolli 20% üle [illegible] tulles. On selge, et kui seda nisuwahu tõsta, siis tuleb wastawalt [illegible] ja [illegible] kallimaks. Küsid küsime, kas see oleks õige praegusel raskel ajal tõsta 20% [illegible] leib [illegible] hinda. Mina arwan, et seda meie ei tohiks teha, sest see 20% hinna tõstmine ei tooks tarwilikku kasu põllumeestele See ei kindlusta, et põllumehed oma saadustest leiwa [illegible]. Suurmeestad, kes meil [illegible] suuremad nisuoinad, peawad põhjamaks nisu osta wagunite wiisi wäliskaald, kas wõi [illegible] jadawalt [illegible] kaupa, kui ei [illegible] maad wäljas [illegible] pundade wiisi üles osta. Ja meie naene, [illegible] juba oma ajal ette, et kuna nüüd wälismaa nisu eest maksakse 18—23 senti kg., on meie suurmeestid maksnud meie põllumeestele ainult 15—16 senti nisu kilo eest, seepärast, et nad ei ole huwitud pundade wiisi kodumaa nisu kokkuostust. Järjelikult tuleb neid kaitseguiwiisi sundida kodumaa nisu ostma. Selle abinõu annab walitsusele teramilja kaitseseadus. Aga walitsus ei tarwitanud seda abinõu, sest et selle seaduse elluwiimine nõuab raha. Raha aga ei ole. Sellepärast walis walitsus teise tee. Ta tahab anda kodumaa weskitele suurema kaitse, mistõttu nende läbikäik suureneb, kuid selle eest jälle on weskid kohustatud ostma põllumeestelt teatawa hinnaga nisu ära.

Nii siis on wiie järgmine: kuna nisuterade tolli tõstmine ei oleks õige rahwamajanduse seisukohalt. meie kohmenad [illegible] oleksid sunnitud maksma ülekaalt [illegible] hinda, aga kuna teiselt poolt Leedu kaubalepingu ratifitseerimine ei tohi wiibida, see leping meie tööstuse ja tööliste huwides tarwilik on, siis on tegelikult wäljapääsuteeks see, mida walitsus taotab, nimelt weskitega sõlmitakse kokkulepe, et nad kohustawad põllumajanduslikult tagawaras ära ostma, kuna seega awaneks wõimalus Leedu kaubalepingu ratifitseerimiseks, waid teisest küljest annaks see kindlustuse, et jahuhind siseturul ei tõuseks. Aga weel enam, weskid annawad kohustuse alandada jahuhinda juhul, kui wälisturul tera hind langeb. Järjelikult walitsuse seisukohas läbirääkimistega on täielikult kaitstud tarwitajate huwid, sest ei tule maksta [illegible] hinda sellegile. Sellepärast on tööerakond [illegible] tarwitajate eest täiesti asjata, kuid nisukaitse jääb alatiseks. Mina tahaksin küsida kas tööerakondlaseel olid ka tarwitajate huwid wagadel kui Strandman tõstis teratolli ja ajas nisu leiwa ning jahu hinna kallimaks? Kus olid siis härrad Kokk ning Juhkam, kes nüüd, kui tarwitaja huwid täiesti kaitstud, julgewad teha ettepanekuid sotsialistidele? Ometi on ja jääb tõsiasjaks, et meie pole oma seisukohti muutnud. Olime ja oleme seesuguse tolli tõstmise wastu, mis elukallidust tõstab. Walitsuse käesolew korraldus seda ei tee, sellepärast pooldame seda. Aga meie pooldame seda ka üldise rahwamajanduse seisukohalt, sest ta aitab awardada meie wälisturgusid, aitab tõsta meie eksporti. Ja mitte üksi Leedus, waid ka mujal.

Mispärast meie peaksime ostma näiteks nisu selle käest, kes meilt mitte midagi ei osta. On ometi ratsionaalsem selle käest osta, kes meilt midagi ostab. Walitsuse käesolew ettepanek awab selle wõimaluse, ja mitte üksi Leedu, waid nii mitme teisegi riigi suhtes. Meie kohus on ärakasutada igat juhust, mis teeb awaramaks meie saaduste mahutamise wõimaluse ja seega laiendab töö hulka.

Läänemaa hoiab kokku.

700.000-sendiline kokkuhoid maawalitsuses koondamiste ja palkade arwel.

Uue eelarwe-aastaaldusel on Läänemaa maawalitsus asunud ka osakondade liitmisele ja ametnikkude koosseisu kokkuhoidamisele.

Liideti ühte administratiiw, hoolekande ja tervishoiu-osakonnad üheks — administratiiw-sotsiaalosakonnaks. Põllumajandusosakond liideti majandusosakonnaga. Samuti kaotati weel üks teemeistri piirkond.

Selle tagajärjel wabastati ametist üks asjaajaja, ametnik ehitusosakonnas ja teemeister. Peale selle wähendati weel maahaigemaja teenijate koosseisu kolme teenija wõrra.

Kokkuhoid ametnikkude palkadest on 7000 krooni.

Ametnikkude arwu wähendamine oli wõimalik selletõttu, et praegused osakondade juhatajad on ka wilunud jõud kantselei töö alal ja wõtawad teie [illegible] tööst osa, kuna eelmise maawalitsuse liikmeid sellega toime ei tulnud.

Kaitseliidu kägu.

„Noorkotkaid" tahetakse koolidesse istutada.

Õpetajaskond wastu.

„Õ p e t a j a t e L e h t" kirjutab: Wiimasel Harjumaa õpetajate-päewal, mis peeti Tallinnas weebruaris, oli muuseas arutusel ka „Noorkotkaste" organisatsiooni küsimus.

Organisatsiooni eesotsas seisab kaitseliidu poolt walitaw peawanem, kelle kätte käik niidid kokku jooksewad. Nii täätakse ka koolide „noorkotkad" ikkagi kaitseliidu juhtimisel, missuguse situatsiooni tulemusi õige raske ette näha. Igatahes esinewad „Noorkotkaste" organisatsiooni nääl kooli kasmatustöö omapärased wõtted ja seekord — kaitseliidu algatusel.

Muidugi Harjumaa kaitseliit on oma ettewõttest huwitatud ja asja ka [illegible] teinud.

Küsimust kaaluti ka Harjumaa Õp. Liidus, ja nüüd [illegible] see ka weebruari Õp.-päewal.

Ei saa [illegible] ei [illegible] sellele algatusele tere tulemast! hüütud Õp.-päewal peeti küsimuse kohta pikki walelusi, millest selgus kaige rohkem eitamist ja passiiwsust, palju wähem aga jõnakuulelikku pooldamist.

Selge on, et nii hästi kooli kui ka kaitseliidul on omad erilised ülesanded, milliste teostamisest mõlemile lahus peaks jääma. Muidugi on kooli ideaalne asi, aga ei noorem asutis, kelle [illegible] ette näh[illegible] wäljaspool kooli, [illegible] wanema asutise peaasi wõiks muuseda kehata, sellele on wähe, et küsimus kaaluti, nii öelda, muu seas ühel Õp.-päewal.

Nüüd aga paistab, et wähemalt Harjumaa õpetajaskond „Noorkotkaste" organisatsioonile wastu tulnud ei tunne.

Wäliskapital põgeneb Lätist.

Riigi wäliswaluuta tagawarade kohutaw wähenemine.

Tööstus raskustes ja surmale määratud.

R i i a, 12. märtsil. „Latwise" majandusteadlane awaldab tähelepanuwääriwa artikli Läti tööstuse praegustest raskustest. Autor kirjutab muu seas: Läti panga waluutatagawarade wähenemine wiimase wiie kuu jooksul umbes 16 miljoni lati wõrra ei ole tingitud mitte ainult wälistkaubanduse bilansi passiiwsusest. Tähtsat osa mängib siin kahtlemata ka kapitalide põgenemine Lätist. Wiimasel ajal lewinatud kuulduseid, kuigi kiiresti põhjendamatud, Läti rahaturu langemise wõimalusest on wiinud asja niikaugele, et paljudest ettewõtetest, kes töötawad wälismaa kapitaliga, on hakatud seda kapitali wälja wõtma. Tööstuse seisukord ei ole sugugi kerge. Nii oleks tarwis uusi krediite, kuid Läti pank peab krediitide andmisel arwestama üldise majandusliku seisukorraga. Kui majanduskriis maailmas weel terawamaks läheb ja selle mõju end Lätis weel rohkem tunda annab, siis on paljud nõrgemad ettewõtted Lätis paratamatult surmale määratud, sest ei ole wõimu, kes neid suudaks päästa. Riik ja Läti pank ei wõi päästja osa endi peale wõtta. Läti panga summad on piiratud, ja pank peab Läti rahaturu julgeoleku eest walwel seisma.

Aljaska kuningas

James Oliver Curwoodi romaan.

4

„Loew on tungil täie," seletas Alan. „Weil siin ei tunta wähetelt seltsjaks nende tawalises mõistes. Põhjas ei leidu waeseid, kes wahetelt söidaksid. Siin wõite iks ja alati kohata nii mõndagi miljonäri. Kui nad unised on, siis enamus mehi, kes siin näete, rullivad kiibtsalt oma waibad lahti ja heidawad porandale magama. Olete kunagi ühe sardi nanud?"

Ta pidas enda kohuseks neidest nimestest midagi jutustada. Ta juhtis tüdruku tähelepanu ühele laudkonnale, kus kolm meest awarguse oma aaree [illegible].

„See istunud naoga ja heleda [illegible] mees, kes meie wastu istub, on lord — unustasin aga ta nime," ütles Alan. „Ta ei näe kuskile jarele walja, kuid on siioti seda tuiwene. Ta seisab ülea, et kodumaal kaotada ja waged siin pärandas. Tos rahm wiienda kaua ärees [illegible] Treadwelli mäemehed. Ja too wõõrt [illegible] habemega ja tallama joonu on mister Smith, endine George Carmaki kaaslane, kes ühetsakümneluuendal aastal Bonanza ojas kullasoone leidis. See teade lubistas omalajal kogu maailma, preili Standish. Ja too mees mängis Bonanzas [illegible]. Ta ali ka, kui teid romantilised asjad huwitawad, Belinda Mulrooneyse armunud. See oli aga ammu tüdruk, kes põhjamaadele ka [illegible] tõitnud."

„Kuidas nii?"

„Kuna ta üksi tarbeks, waid meestele määratud maale tuli, täiesti kaitsetult, kuid siiski kindel oma õnnesse. Ja tal ka õnnestus. Senikaua kui leidub weel keegi mees nendest muistsetest päewadest, mäletatakse ka Belinda Mulrooney nime."

„Ta tõestas, mida üks naine teha ja saawutada wõib, hr. Holt?"

„Ja, ning pisut hiljem tõestas ta, kui wäga rumal üks naine wõib olla, preili Standish. Ta sai Dawsoni rikkamaks naiseks. Oli kuulsi keegi mees, kes ütles enese krahwi olewat; Belinda abiellus temaga ja nad sõitsid Parisi. See oli ta lõpp — wähem. Kas. kui ta aga habemiku Smithiga oleks abiellunud —"

Ta ei lõpetanud lauset. Lähedasest lauast oli keegi mees püsti tõusnud ja silmitses neid. Selles ei olnud midagi ebatawalist, walja arwatud habematus, millega ta preili Standishi uuris. Alan, et mees arwab Mary Standishi tundwat. Siis lehitas ta järsku õige, mõigatas laud ja pööras selja.

Alan heitis lauakajale kiire pilgu. Mary huuled olid tugewasti kokku surutud, ta palged hõõgusid järsult punast.

„Kui mind silmapilguks wabandate," ütles Alan rahulikult, „siis lähen ja küsin tollelt mehelt selgitust."

Mary haaras kiiresti ta kae ja hoidis teda tagasi.

„Palun, ärge tehke seda," palus ta. „Wäga armas teist, et walmis olete minu pärast walja astuma — kuid see inimene ja juhtumine ei wääri ebameeldiwat tähelepanu."

„Kuidas teile meeldib," wastas Alan sahedalt. „Aga kui teie mu õde oleksite, preili Standish, siis ei peaks ma wahejuhtumist seega weel likwideerituks."

Ta silmitses wõõrast, kes murelikult teise läks.

„Üks John Grahami meestest," ütles ta. „Keegi Kosslandi nimeline. Sõidab üles, et lõhepüükist — nagu kuulsin — terwes ulatuses oma kätte wõtta. Kahe aasta pärast oleksid kõik teised püüdjad ja ettewõtjad surnuks konkureeritud. Naljakas, mida see rõhane asi, millele meie raha nimeks annud, ei suuda korda saata. Kaks talwe tagasi nägin indiaanlaste külas naigimas, naised ja wäikesed lapsed surid sõnnatekaupa — ja kõik waid Grahami raha pärast."

„Kuidas wõis John Graham seda teha?" küsis Mary.

Alan naeris pilkawalt. „Kui teie aasta Aljaskas oleksite elanud, preili Standish, siis teie enam mulle sellist küsimust ei esitaks. Kuidas? Ta ostis kalatrusti ja konserwiwabrikud. Selle kätte läks kogu kalapüük, nii et muistsed suguharud endid toita ei suutnud. Palun, ärge mõistke mind walesti. Aljaska wajab oma arenguks kapitali. Ilma kapitalita ei suudeta siin peale surenise midagi teha. Ükski maa kogu maailmas ei paku kapitalile paremaid paigutustingimusi. Kümnedtuhanded wõiwad siin miljoneid teenida, kui neil esialgul jätkub hädawajalikku raha.

Kuid John Graham pole sellane tuup, keda meie wõi Aljaska wajaks.

Korstnaesse kirjutatud wõlg.

Ühe ameerika wõlausaldaja traagikomöödia.

Ameerikas laekis ühe wäikelinna [illegible] wekslit, mille ta New-Yorgi kaubakontorile wõlgade katteks annud, protesti minna ega mõelnud ka hiljem ta [illegible]. Kaubakontori juhataja aina wõlgniku wastu [illegible] kaukalt [illegible] Eitjoones kirjutas ta wäikelinna kaubandusagale, et [illegible] tarwilised teated wõlgniku warandusliku seisukorra üle. Teiseks kaaste [illegible], et see saadaks informatsiooni wõlgniku rahaliste ar[illegible] Kolmandaks linnapeale, et see soowitaks nimeka ja tubli adwokaadi, kes wõlga sisse nõudma asuks ning wiimaks [illegible] kirikuõpetajale, [illegible]. Wõlgnik kirjutas kaubakontor [illegible] kiri: „Saiu teie kirja ühes maksunõudmisega. Teatan ühtlasi, et ma olen kaubandusagentuuri [illegible] panga presidendina kohalikkude pankade [illegible] teie oma [illegible] teated ei [illegible]. [illegible] wõimalik teile ka adwokaati soowitada, kuna olen kohaliku adwokaatide seltsi ainus liige. Kui ainsa kohaliku kiriku pastor wõin teile küll ettepaneku teha oma wõlanõudmisega otsekohe kuradi juure marssida."

N.-Wene tahab ajada rahupoliitikat.

M o s k w a, 12. märtsil. Parajasti waidlust rahwakomissaride nõukogu esimehe Molotowi aruande üle wõttis Nõukogude Liidu kuues kongress uhel hoolel wastu resolutsiooni, milles walitsuse wälis- ja sisepoliitika heaks kiidetakse. Kongress teeb walitsusele ülesandeks jätkata ka tulewikus [illegible] rahupoliitikat, arendada majandussuhteid teiste riikidega ja ühtlasi hoolt kanda Nõukogude Liidu kaitse ja puruwõitluswõime kõwendamise eest. Kongress kohustab walitsust [illegible] wõima [illegible] abinõusid tööstuse [illegible] maadest, kes tööettewõtteid [illegible] Nõukogude Liidu wäliskaubandust. Kongress [illegible] rahuldusega [illegible] tarmu ja ülesande [illegible] aasta [illegible] Nõukogude Liidu [illegible] majandusele.

Tartu pangad liituwad.

Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisus ja Kolmas Tartu Laenu- ja Hoiu Ühisus ühinewad.

Meie panganduse terwendamisel on neil päewil tähtsa sammu wõrra edasi jõutud. Tartus, kus pankade rohkus ja sellest tingitud ebaterwe omawaheline wõistlus kõige terawam oli, on Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisus ja Kolmas Tartu Laenu- ja Hoiu Ühisus otsustanud ühineda. Kokkuleppe kohaselt, mis lähematel päewadel jõusse astub, lõpetab Kolmas Tartu Laenu- ja Hoiu Ühisus oma iseseiswa tegewuse ja annab kogu oma aktiwa ja passiwa üle Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisusele (esimesele). Selle ühinemise teostumisel tekkib meil suurim ühispank Eestis, kuna Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisuse bilanss 1. jaan. k. a. oli kr. 4.939.600,98 ja Tartu Kolmanda Laenu- ja Hoiu Ühisuse bilanss kr. 4.230.668,65, liikmeid oli samal ajal Esimesel 5.139 isikut, ja III-al 1.121 isikut. Hoiusummasid oli 1. jaan. k. a. mõlemal ühispangal kokku kr. 5.330.532,64. Ühtlasi on Eesti Laenu- ja Hoiu Ühisuse juhatus ja nõukogu otsustanud ettewõtta põhikirjas teatawad muudatused, nimelt kaotada — ajewikkude kogu institutsiooni peakoosoleku funktsioonidega, panga juhtimise stabiliseerimiseks.

Nende ühispankade liitumisel on Pikalaenu pank, wabariigi walitsuse heakskiitmisel, mõjuwalt kaasaidanud.

Hermann Müller raskesti haige.

Saplesta teistkorda wälja.

Haigus algas riigikantsleriks oleku ajal.

Berliin, 12. märtsil. Endine Saksa riigikantsler dr. Hermann Müller on suremas. Riigipäewa tänasel koosolekul lewisid kuuldus, et ta on juba surnud, kuid hiljem lükati see kuuldus ümber. Müllerit on sapirakk pälettik nii raskel kujul, et arstid ei julge operatsiooni ette wõtta. Seisukord on nii kriitiline, et kardetakse, kas Müller öödki üle elab.

Dr. Hermann Müller walitakse Saksa sotsiaaldemokraatliku erakonna esimeheks, kui Friedrich Ebert sai Saksa wabariigi esimeseks presidendiks. Warsti pärast seda nimetati Müller Saksa wäliministriks krahw Brockdorff-Rantzau asemele, kes liitlaste rasked rahutingimuste pärast ametist lahkus. Saksa wälisministrina kirjutas Hermann Müller ühes katoliikliku tsentrumi rahwajaadiku dr. Belliga Versailles'i rahulepingule Saksamaa nimel alla. Kui 1928 aasta riigipäewa walimised andsid pahempoolsetele erakondadele enamuse, kutsus president Hindenburg Hermann Mülleri riigikantsleriks. Mülleri kabinett walitses Saksamaad kuni märtsikuuni 1930, kus walitsuse ohjad läksid praeguse kantsleri dr. Brüningi kätte. Juba kantsleriks oleku päewil Hermann Müller praegust tõbe. Temal tulnud wõtta ette operatsioon, kuid terweks ei saanud ta sellest. Hermann Müller on praegu 55 aastat wana.

Kus tulewad tänawu näitused.

Näitusi hakatakse piirama.

[illegible] peetud näituste [illegible] ann wälja näituse [illegible] peale. Üldse hakatakse näitusi piirama. Suurem näitus peetakse tänawu Tartus 4.—7. septembrini. Seal esinewad [illegible] wälja panna [illegible] ja loomad.

Tallinnas peetakse [illegible] näitus [illegible].

Maakondlikkude näitusteks saab Petseri, Türi, Helme, Wäike-Maarja ja Rakwere põllumeeste seltsidele.

Kohalikud näitused, korraldamiseks antakse Wändra, Wännu, Kose, Rooma, Enge, Otepää, Lüganuse ja Alutaguse p.-seltsidele ja Laura krediitühisusele. Peale korraldab Alutaguse põllumeeste selts näituse Narwas, Ege põllumeeste selts Abja-meres.

Tulewaiks aastaks anti maakondlise näituse luba Kadrina ja Põlwa põllumeeste seltsidele.

Üle kahekümne perekonna korterist wälja.

Neljapäewal tuli 3. jaoskonna rahukohtuniku juures arutusele Pikalaenu panga nõudmine korterist wäljatõstmise ja üüriraha aasta 25 üürilise wastu. Need on kõik Tallinna „Waeste patuste aiewil", Kopli elanikud, waesed inimesed. Maksmata on üüris peamiselt paar wiimast kuu jooksul ja õige wäikesed summad. Harwa tellel ulatab see paari-kolmekümne kroonini, terwel real on see wõlg ainult kümmekond krooni.

Rahukohtunik, läbi waadates asjad, otsustas suurema osa kostjatest, umbes paarkümmend perekonda, wäljatõsta korteritest ja sissenõuda wälgnew summa Pikalaenu pangale.

Samal päewal olid rahukohtuniku juures arutusel ka weel mõned teised korterist wäljatõstmise asjad, mis samuti rahuldati, peale ühe. Kõige suurem hulgas oli arutusel ka üks tööstusühing „Järwe" nõudmine, et wiimastel päewadel kuulutaks saanud Oskar ja Hildegard Lillo wastu 49 kr. 50 senti peale, mis aga jäi pooleli.

Aknaklaasid ja salawiin.

Kui wanamees armastab waadata noort tütarlast.

[illegible]

Mäsu wanglas.

Teheran, 12. märtsil. Poliitilised wangid lesewanglas tõstsid mäsu, tapsid maha neli walwurit ja põgenesid. Üldse põgenes 130 wangi. Suurem osa neist on weel tabamata.

Uus Leedu chargé d'affaires Tallinnas.

Kaunas, 12. märtsil. Leedu chargé d'affaires'iks Eestis nimetati D. Kaimauskas, alates 15. märtsist.

Senini ajal oli Kaimauskas Leedu diplomaatiliseks esindajaks Tschehhoslowakias.

Weeuputus Wenemaal.

Moskwa, 12. märtsil. Lõuna-Wenemaalt tuleb teateid suurtest uputustest. Ametliku teate järgi on uhetja hulk wee all. Palju maju on suurwees kokku warisenud.

Laew tormas kaske.

Reisijad õnnetus Soomes.

Helsingi, 12. märtsil. Tampere lähedal eile pärastlõunal sündis seal päranduse olnud Näsijärwi suurem aurulaew „Pohjola". Wettelaskmise kiirus oli aga liig suur, mille tagajärjel laew tuksiwidaw waler laskes. Laew tõukus põiki üle jäe, umbes 200 meetrit ettepoole tekkeks kaldale, põrgates seal wastu tehase turbiine, kalda poole ja minnes ümber. Üks töötubataja kukkus laewa lahti minekul kokku, kuid päästeti. Kolm töömeest tegi 300-meetrilise sõidu laewa teekonna kaasa, kuid nad pääsesid laewa ümberminekul tehase tammile.

Kõigile Tallinnas asuwate wõimlusrühmade liikmetele.

Rühmaliikmete tõstuisandmine peetakse laupäewal, 14. märtsil kell 17.30 „Tööliswõimlas".

Uutel kui ka wanadel rühmaliikmetel ilmuda kell 18.45 „Tööliswõimlasse". Puudumine lubamata.

Ilmuda kõigil wormimütsidega.

Rühmajuhid.

[illegible]

Tänn lehemeeste ball.

Ülitilas [illegible]

[illegible]

Taanis sõjawäe asemel wahikorpus

Merwägi walwelaewastikuks.

Kopenhagen, 12. märtsil. Desarmeerimiseelnõuga, mis täna saadikutekogus kolmandal lugemisel wastu wõeti, kaotatakse Taanis maawägi ja merewägi senisel kujul. Maawägi muudetakse eriliseks wahikorpuseks. Ka senised ohwitseride nimetused muudetakse. Kindraleid hakatakse kutsuma üleminspektoriteks ja kolonele inspektoriteks. Merewägi muudetakse walwelaewastikuks, mis koosneb ainult walwe- ja inspektsioonilaewadest ning 12 wesilennukist. Seadus läheb nüüd ülemkotta.

Sotsialistid ründawad Lawali.

Walitsuse alused kõiguwad.

Pariis, 12. märtsil. Sotsialistid jätkasid täna saadikutekogus kallaletungi rahaministrile Flandinile, kes olewat segatud malfuraskusteesse sattunud õhupostiühingu „Aeropostale" loosse. Koosolek oli wäga tormine. Kuluaarides räägiti juba Lawali walitsuse langemise wõimalusest. Peaminister Lawal on aga kindel, et walitsus jääb püsima.

Jaurés'i lesk surnud.

Pariis, 12. märtsil. Prantsuse sotsialistide kuulsa juhi Jean Jaurès'i lesk suri. Teatawasti tapeti Jean Jaurès maailmasõja puhkemisel ühes Pariisi kohwikus.

Politsei protokollist.

Wigane ahi tekitas tulekahju.

Neljapäewa õhtupoolel tekkis tuli Kalbargi 2 asuwa Ado Mäebergi maja keldrikorral. Tuli oli puhkenud Wold. Allmanni korteris ahju kütmisest katkisest [illegible]. Tuli summutati enne tuletõrje kohalejõudmist kodusite abinõudega.

Kaklesid tänawal. Oskar Reimann ja Ew. Angerjärw satsid tänawal nii wõrd kaklema, et politsei neid protokollima pidi lahutama.

Paugutamise pärast arestimajja. Helmuth Walting oli nähtawasti korralikult napsi teinud ja hakkas ühe uulitsa revolwerit paugutama. Mees paigutati arestimajja. Raja [illegible] polnud P. ka rewolwripidamiseks luba.

Autojäljal wurbus puusaluu. Narwa mnt. ja Wenekiriku nurgal sai hobusewankri sõiduki alla Wette. [illegible] Anton Kerd, 64 a. wana, kellel tal murdus puusaluu. K. toimetati Seewaldi haigemajja.

Libedal teel kukkus wigaseks. Kooli ja Kaduula tän. nurgal kukkus libeda tee tõttu maha Lai tän. 36 elutsew Gustaw Kokers, 66 a. wana ja sai wigaseid kaela ja käsiwarsi.

Linnawalitsus sai protokolli. Politsei tegi ettekande, et Toompuiestee ja Maaali puiestee olid lumest puhastamata. Puiestee korrashoid ooli on waaluuw Tallinna linnawalitsus.

Wargused. Ralf Mew Hollandi t. 10 maja eest [illegible] autolt warastati lindid ja petrooleumi mõõtmise lint.

Elfriede Laagperal, Liiwa tän. 11 korterist warasteti ojal warastati ka kolott rahaga, 110 kr. wäärt.

Tööliste teater.

Wäike Tartu mantee 25 (wana „Estonia").

Pühapäewal, 15. märtsil s. a. tuleb 4. korda ettekandele W. Schkwarkini muusikaline komöödia „Weta" nimiosas Aleksander Antoffiga. Piletid hinnad alandatud. Algus kell 8 õhtul.

Piletite eelmüük o.-ü. „Estonia Muusika" kaupl., Wiru tän. 2.

Teatribüroo.

„Estonia" teater.

Täna „Bodaemand".

[illegible] „Bada-emandale" osaks sai tähelepanuwäärne ettekandel, oli tõnekaks tõenduseks, et see wõrra pikema waheaja järele meie publikum suudab jälle kõike sama jõuga, nagu just, kui ta esmakordselt tuli „Estonia" lawale. Täna wõimaldawad hariliku hinnad [illegible] neile, kes [illegible] paaseraheda katsuwad [illegible] enneale kaema.

Homme kolm etendust: kell 1/12 Erich Kästneri kuulsaw lasteromaan „Wäikesed salapolitseinikud", kell 1/23 p. l. weel kord Kalmani operett „Montmartre'i tannike", mida kõikide pühapäewal mängiti wäljamüüdud majale.

Homme õhtul „Saatan".

Ferenc „Saatan" on teos, mis [illegible] leies [illegible] pea kõik esinewate teatrite mängukawad.

Raathsu Lüdigi tulukõhtu.

Tulewal teisipäewal on hra Arathon Lüdigi tuluõhtu. Ettekandele tuleb 9. korda A. Abrahami operett „Wiktooria ja ta husaar".

W. Berdjajewi lahkumiskontsert.

Esmaspäewane sümfooniakontsert tuub hra W. Berdjajewi wiimasele esinemiseks Tallinnas. [illegible]

Soome helitööde kontsert.

Weel juhime tähelepanu tänasele „Raudam'i" segakoori kontserdile — Estonia kontsertsaalis kell 8 õht.

Kawas B. J. Hannikaise, E. Genetzi, T. Linseni, H. Klemetti, W. Mikkola, J. Sibeliuse, T. Kuula, L. Madetoja, O. Merikanto, A. Järnefeldi, E. Kilpineni ja teiste helitööd.

Kontserdil on solistiks kuulus Soome tenor Wäinö Sola.

Miljon puhast raha — maja — talukoha — auto wõidate ainult Karskusliidu loteriil, kui täna ja homme pileteid ostate.

Riigikogu kolm koosolekut.

Uus nisukorraldus maksmapandud.

Eesti-Leedu kaubaleping kinnitatud.

Neljapäewa hommikul alanud riigikogu koosolek, mille hommikupoolse kirjelduse awaldasime eile, jatkus ka pärast toimetuse töö lõppu kuni õhtuni.

Õhtupoolikul wõttis sõna põllutööminister A. Jürman ja kandis ette need normid, mille alusel suurwesked on kohustatud ostma kodumaa nisu. Hinda makstakse rasluse järgi nii: esimene sort üle 128 hollandi naalu, siis 128—125, teimas sort 125—122 ja lõpuks 122—119. Alla seda naalu nisu ei tohiksi enam üldse mängile tulla.

Kuks (koondusl.): Hind, mis nisuostjad maksawad, on liig madal, oleks tulnud sundida neid maksma 24 s. kilo. Ka on leping sõlmitud ainult kuni 1. sept., aga mis saab pärast seda tähtaega, sest kõrgendatud toll jääb maksma, aga nisuostjatel kohustust mingisugust enam ei ole.

Juhkam (tööer.): Kui oleks täsimust enne komisjonis kaalutud, oleksid paljud waidlused jäänud ära. Strandmani aga tuli nisutorade tolle tõsta sellepärast, et nisu werti siiste dumping-hindadega. Walitsuse praegune kawatsus aga on suurweskite kasuks ja wäikeweskite kahjuks.

K. Ast (sotsial.): Ma raske saada aru Juhkamist. Milles siis seisab suurweskite soodustus wäikeste ees. Keegi ei takista ju kohalikke weskeid niipalju teri ostmast, kui nad ise aga soowiwad. Neile ju nisu palju lähemal, kui suurweskitel. Ka wälismaa nisu ostmisel pole neil takistusi. see aga on neil ühtlane suurweskitega. Milles siis nende soodustamine.

Laur (koondusl.): Põllupidajatelt wõetakse nisu liig odawalt ära. Rukki wäärtus on kolm-neljandikku nisuwäärtusest. Rukki eest makseti 265 s. puud, seega peaks nisupuud olema 352, nüüd tahetakse maksta aga 312 s. puud.

Schulbach (tööer.) kurdab, et tema pea ei ole häst jagu saanud majandusministri Bunga seletusest ja palub ekstra endale selgitada, missugust regulecritakse jahuhind, kuidas osteteakse kodumaa nisu ja missuguseid garantiid on annud nisuostjad.

A. Tinas (sotsial.): Laur on nisuhinna tõstmisega hiljaks jäänud, ta oleks pidanud tulema Zimmermani ajal. Härra Juhkam kurjustas, mispärast wäikeste weskite kaest ei ole kohustust wõetud ja leping sõlmitud kahe suurweskiga. Ta tähendas, et need, kes juurde on tõmmatud, oleksid justkui monopoli seisukorras, kuna need, kes juurde ei ole tõmmatud, on halwemas seisukorras.

Kui suurweskid iga raudteejaamas 21 senti kilogrammist maksawad, siis kannawad nad suuremaid kulusid. See on teataw koormatus, ja nad on selle koormatuse enda peale wõtnud tingimusel, et kübikäiku suurendada. Kui see kohustus oleks pandud ka wäiksemate weskite peale, siis oleks nende seisukord just raskemaks tehtud. Aga wõin öelda, kui keegi tahab weel juurde astuda ja wõtab oma peale koormatuse maksta 21 senti nisukilost franco raudteejaam, siis on tal tee selleks lahti.

Härra Kask seletas, et kui riigikogu aktsepteerib walitsusel esitatud seisukoha, siis Eesti tarwitaja peab maksma 3 senti enam, kui see loomulik. Peab ütlema, et seda ei saanud härra Kask põhjendada. Ta püüdis küll näidata, et wiimasel ajal olewat ilmaturul terade hind 3 sendi wõrra langenud, kui praegu, kuid see ei olewat ulatanud weel Eestisse, aga lähemal ajal ta ulatuwat. Kui jahutolle ei tõsteta, siis ulatab see ka Eestisse ja Eesti tarwitajad saaksid sellest osa. Nende wäidete tõendamiseks ei toonud rkl. Kask ette mingisuguseid andmeid. Wahepeal oli minul wõimalus kontrollida jahu- ja terahindade langust ilmaturul. Kui wõtame aluseks 1929. a. ja lõpuks 1931. a. jaanuari kuu, siis on terade hind rohkem langenud kui jahuhind. See on täiesti loomulik ja see ei saagi teisiti olla. Sellega on jahuhinnad kujunenud ilmaturul weskiomanikkude kahjuks.

Härra Kask ei saanud kuidagiwiisi oma ettetoodud 3 senti põhjendada. Ta selleks mingisuguseid arwe ette ei toonud ja ei saanudki tuua.

Seega ei ole siin mingit objektiiwset argumenti walitsuse ettepaneku wastu. Et Eesti tarwitaja ei saaks kasutada edaspidi terawilja langust ilmaturul, ka see argument langeb ära. Ma küsiks, mis jääb siis weel walitsuse ettepaneku wastu? On üks demagoogiline wäide weel olemas, ja see seisab selles, et jutt on Puhkist ja Rotermannist. Aga ma küsiksin, kas üks riiklikult mõtleja erakond ainult sellepärast peab loobuma suurest rahwamajandusliku ülesande teostamisest, mis ühendusel Leedu lepinguga, et selle juures kaastegewad on nimetatud ärid. Teie hindate tergelt kui mõtlete, et meie rahwalikke ja närwilise demagoogiale ei julge nälja wandata.

Pärast seda, kui weel mitmed koondusklased kõnelenud, saab sõna majandusminister M. Pung: Ma paluksin, et härra Schulbach mind kuulaks. Lepingus on nii öeldud, et nisuhindade langemise puhul wälisturul kohustame alandama nisutolli wastawalt skeelatul. Kas see stenogrammis nii on, see ei ole mõõdawanderw, kuid siin on originaalne tekst.

Mis puutub tagawarade ülesostmisesse, siis siin on juba, ma kordan weel, ärid kohustatud ostma nisutagawara pakutawal hulgal kuni tärgmise lõikuseni, see on 1. septembrini 1931, makstes müüjatele nisu eest kuni 21 senti kilo kohalikkudes raudteejaamades. See tähendab juriidilises keeles, nisumüüjad saawad tasu oma müüdud nisu eest selles lepingus ettenähtud hinna suuruses franco kohalik raudteejaam. Tähendab, raudteewedu langeb äri peale, ükskõik missugusest raudteejaamast nisu ära ei saadeta, kas Wõrust, Walgast wõi mujalt; weokulu langeb ikka äri peale.

Siin puudutati küsimust, mispärast on see leping sõlmitud 1. septembrini käesolewal aastal, kuna tollil ei ole fikseeritud mingisugust tähtaega. Ma pean siin selgituseks ütlema, et siin on kahe asjaga tegemist, nimelt üks on tsiwiilõiguslik leping, mis on walitsuse ja äride wahel sõlmitud, ja teine asi on awalikõiguslik toll. Neid kahte asja teineteisega segada ei ole otstarbekohane ega loogiline.

Pärast aruandja lõpusõna teatawad tööerakondlased, et nad hääletawad walitsuse ettepaneku wastu. Sama seisukoha teatawad koonduslased. Neile hüütakse: kuhu jääb maasrienlatsioon. — Koonduslased on ärewuses.

Hääletamisel wõetakse walitsuse ettepanek wastu.

Samuti wõetakse nüüd wastu waidlusteta

Eesti-Poola leping esimesel lugemisel ja otsustatakse kümneminutiliste waheaegade järele pidada weel

teine ja kolmas koosolek.

Teisel koosolekul wõetakse waidlusteta wastu tolli põhitariifide seadus ja Eesti-Leedu kaubaleping. Wiimase kümne minuti jooksul olid koondnslased oma seisukoha muutnud ja nüüd juba teatasid, et nad hääletawad walitsuse ettepaneku poolt. Seega sõid nad kõik oma kibedad sõnad ära, mis nad olid kogu päewa walitsusele loopinud. Nende teadaanne wõeti wastu naerulaginaga.

Kolmandal koosolekul wõeti lõplikult wastu Eesti-Leedu kaubaleping ja lisadeklarwe nr. 1.

Kogu päewa kestnud koosolek lõppes kell ½8 õhtul. Nebel peeti koosolekut kell 5 p. l.

Toimetusele saadetud kirjandust.

Terwitus kahe tagant Suomalaisen Kirjallisuuden Seura'le tema saja-aastaseks juubelipäewaks Eesti Kirjanduse Seltsilt.

Koguteos, 14 pildiga, 264 lk., hind 4 kr., kalinguriköites 5 kr. 50 s. Eesti Kirjanduse Seltsi kirjastus.

Wastutaw toimetaja: Joh. Kärje. Wäljaandja Kirjast. „Rahwa Sõna" Kirjast. o.-ü. „Täht" trükk. Tallinn.

Estonia teater

Laupäewal, 14. märtsil
Kell ½8 õhtul
2. (33) korda harilikkude hindadega.

Padaemand

P. Tschaikowski ooper 3 waat., 7 pildis.
Pääsetähed Kr. 2.50—40 s.

Pühapäewal, 15. märtsil kell ½12 e. l.
2. korda

„Wäikesed salapolitseinikud"

Erich Kästneri lastenäidend 10 pildis.
Pääsetähed 1 kr. — 10 s.

Kell ½3 p. l.
26. korda alandatud hindadega

„Montmartre'i kannike"

E. Kalmani operett 3 w.
Pääsetähed Kr. 1.75—20 s.

Kell ½8 õhtul
Esietenduseks harilikkude hindadega

„Saatan"

(„Härra Lamberthier")
Louis Verneuil draama 3 waatuses.
Pääsetähed Kr. 1.50—20 s.

Töölisteaater

W. Tartu mnt. 25 (wana „Estoonia")
Pühapäewal, 15. märtsil
4. korda.

„PETIS"

W. Schkwarkini muusikaline komöödia 7 pildis.
S. Germanowi muusika.
Nimioses
Aleks. Rutoff
Algus kell 8 õhtul.
Pääsete hinnad alandatud.
Pääsete eelmüük o.-ü. „Esto-Muusika" kassas, Wiru t. 2. Kassa awatud 3 tundi enne etenduse algust.

Dr. M. Abrahamson

Sisehaigused
Arstlised analüüsid
Pikk tän. 35—2. Tel. (200) 55.
Kõnet. 9—11 ja 4—6.

Pühapäeval, 15. märtsil kell 10 homm. peetakse V. Pärnu mnt. 31, kino „KUNGLA" ruumides

TALLINNA METALLITÖÖLISTE AMETIÜHISUSE

KONTSERTMIITING

KAVAS:
1. Awamine — B. Eilman'i poolt.
2. Referaat rkl. L. Johanson'ilt — „Kutseühingu osa tööolude korraldamises ja töölisklassi elus".
3. „RAUD JA TERAS" — kinofilm, I osa.
4. Referaat rkl. B. Eilman'ilt — „Tallinna Metallitööliste Ametiühisuse arenemine ja praegune seisukord".
5. „RAUD JA TERAS" — kinofilm, II osa.
6. Muusikalised ettekanded.

Kõik metallistid pühapäewal, 15. märtsil kell 10 homm. kino „KUNGLASSE" T. M. Ametiühisuse kontsertmiitingule!

T. M. Ametiühisuse Juhatus.

P. S. Juhatus teatab, et ametiühisuse aastapeakoosolek peetakse pühap. 22. märtsil, kell 10 homm. E. T. Keskliidu ruumides. Kutsed liigetele saadetakse eraldi.

T. M. A. Juhatus.

Piduõhtu

laupäewal, 14 III 31 a. „Raudteelaste Kodus" Kopli tän. 7-a.
Kaw.: Muusikat, deklamatsioone, nalja ja näitend
Lõpuks **tants** orkestri saatel.
Algus kell 8 õhtul, lõpp kell 3 hommikul.
Pileti hind ühes riietehoiuga raudteelastele 60 senti ja nende soowitusel wõõrastele 85 senti. Piletite eelmüük E. Raudtee Tööliste Ühisuse juhatuses ja pidupäewal kohapeal.

Postiwalitsus ostab kinnisel
wähempakkumisel
27. märtsil s.a.:
1. Traawersikruwisid mitmesugustes mõõtudes . . . . . . 88.000 tk.
2. Mutterpolte mitmesugustes mõõtudes kuuekandiliste mutritega . 75.000 tk.

Kirjalikud pakkumised kinnipitseeritud ümbrikus, warustatud 50-sendil. tempelmargiga, ära anda Postiwalitsuse Tehnikabüroosse, Kreutzwaldi t. 10, 27. märtsiks s. a. kell 11. Lähemad tingimused on saadawal samas igal äripäewal kella 9—14.

Postiwalitsus.

E. S. T. P. NAISÜHING

korraldab 15. märtsil s. a.
1) Kell 6 õhtul, Tallinna Töölismuusika Ühingu saalis, Wäike Pärnu mnt. 31, (Kino „Kungla" taga hoowis.)
2) Kell 4 p. l. Koplis „RAHWAMAJAS"

Rahwuswahel. sotsialistlise naispäewa.

EESKAWA:
Muusikalised ettekanded, ilulugemine ja kõned.

Linnas kõnelewad:
1) Awasõna — K. Tulp.
2) Organiseerimise küsimusest — Fanny Wesley.
3) Töölisnaine emana — Emma Peterson.
4) Sotsialistlik naisliikumine Lätis — Riia Sotsiaal-demokraat. Partei liige Liina Klava.

Peale eeskawa omawaheline teeõhtu.

Koplis kõnelewad:
1) Awasõna — Alma Ast.
2) Organiseerimise küsimus — Helmy Jansen.
3) Sotsialistlik naisliikumine Lätis — Riia Sotsiaal-demokraat. Partei liige Liina Klava.
4) Reisimuljeid Soomest — Rkl. M. Martna.

Sissepääs maksuta.

„Estonia" kontsertsaal.

Laupäewal, 14. märtsil s. a.
Raudteelaste kultuurharidusühing „RAUDAM"
Soome helitööde kontsert
K. Leinuse juhatusel.
Solistina VÄINÖ SOLA (tenor).
Klaweril S. Mamontow.
Algus kell 8 õhtul.
Pääsmed: Kr. 2,50 — 50 s.
Eelmüügil Estonia Kontsertsaali kassas.

„Estonia" kontsertsaal.

Pühapäewal, 15. märtsil
Artur Kapp'i oratooriumi
„HIIOB"
ettekande kordamine.
Juhatab prof. Juhan Aavik
Algus kell 8 õhtul.
Alandatud hinnad.
Pääsetähed Kr. 2.— kuni 50 send. eelmüügil Estonia teatri kassas.
Estonia kontsertbüroo.

Imeodawalt ja hästi ostate omale jalanõud

Estoking
Union

Praakjalanõudekauplusest,
wabriku majas, S. Tartu mnt. 61-c, Laulupeo tän. nurgal (trammipeatus).

L. H. Dessberry romaan
Elektritooli varjus
Hind 50 senti.
Nimetatud romaan on kirjaniku parimaid teoseid. Algusest lõpuni köidab lugejaid oma põnewa ja huwitawa sisuga.
Müügil raamatukauplustes, raudtee raamatukappides ja ajalehekioskides.
Pealadu: K.-Ü. „RAHWA SÕNA" W. Pärnu mnt. 31, Tallinn.
Kes ärasaadab pealaole raamatu hinna, saab raamatu koduskätte ilma postikuludeta

„Rahwa Sõna"
üksiknumbrid müüakse Pärnu mnt. trammiliini peatuskoha pawiljonis Wiru ja Tondi tänawa nurgal.

Wärske „Rahwa Sõna" müügil kõigis raudteejaamade raamatukappides.